

РЕПУБЛИКА БЪЛГАРИЯ
МИНИСТЕРСТВО НА ЗДРАВЕОПАЗВАНЕТО
РЕГИОНАЛНА ЗДРАВНА ИНСПЕКЦИЯ – СТАРА ЗАГОРА

ДОКЛАД
ЗА
КАЧЕСТВОТО НА ВОДАТА
ЗА ПИТЕЙНО-БИТОВИ ЦЕЛИ
В ОБЛАСТ СТАРА ЗАГОРА
ЗА 2017 Г.

Изискванията по наблюдението и контрола на водоснабдителните системи и качеството на водата за питейно-битови цели са регламентирани в:

- Закон за водите
- Закон за здравето
- Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели (ДВ, бр. 30 от 2001 г.) (Директива 98/83/ЕС);
- Наредба № 3 за условията и реда за проучване, проектиране утвърждаване и експлоатация на санитарно-охранителните зони около водоизточниците и съоръженията за питейно-битово водоснабдяване и около водоизточниците на минерални води, използвани за лечебни, профилактични, питейни и хигиенни нужди (ДВ. бр. 88 от 2000 г.).

Съгласно изискванията на чл. 9, ал. 1 от Наредба № 9 РЗИ – Стара Загора, ВиК ЕООД – Стара Загора и Общините, които сами водоснабдяват населените места ежегодно разработват съвместна програма за мониторинг на питейните води в област Стара Загора.

РЗИ-Стара Загора извършва непрекъснато наблюдение на качеството на питейната вода, подавана за нуждите на населението в гр. Стара Загора и областта. Броят на пунктовете, честотата и вида на мониторинга са съобразени с изискванията на Наредба № 9 от 16 март 2001г. за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели.

Водоснабдяването на населението на Старозагорска област с вода за питейно-битови цели се осъществява в 129 Зони на водоснабдяване, от тях 7 зони на водоснабдяване се стопанисват от общинските администрации и 122 от „ВиК“ ЕООД – Стара Загора.

Няма зони на водоснабдяване, които не са обхванати с мониторинг.

Постоянен мониторинг

През 2017 г. по показателите на постоянния мониторинг са проведени изпитвания на 1158 проби от водопроводната мрежа на населеното място, от които 1120 съответстват на нормативните изисквания. От общия брой проби, нестандартни са 38 или 3,3 %.

През 2016 г. по показателите на постоянния мониторинг са проведени изпитвания на 1226 проби от водопроводната мрежа на населеното място, от които 1193 съответстват на нормативните изисквания. От общия брой проби, нестандартни са 33 или 2,7 %.

Периодичен мониторинг

През 2017 г. по показателите на периодичния мониторинг са проведени изпитвания на 176 проби от водопроводната мрежа на населеното място, от които 167 съответстват на нормативните изисквания. От общия брой проби, нестандартни са 9 или 4,7 %.

През 2016 г. по показателите на периодичния мониторинг са проведени изпитвания на 180 проби от водопроводната мрежа на населеното място, от които 169 съответстват на нормативните изисквания. От общия брой проби, нестандартни са 11 или 6,1 %.

По **физико-химични показатели** през 2017 г. са извършени общо 16780 изследвания от водопроводната мрежа на населеното място по показателите на постоянен и периодичен мониторинг, от които 33 изследвания са нестандартни или 0,2

%, а през 2016 г. са извършени общо 15957 изследвания, от които 32 са нестандартни или 0,2 %.

Отклоненията в качествата на питейната вода по **химични показатели** за област Стара Загора са по показател нитрати.

По **микробиологични показатели** през 2017 г. са извършени 3196 изследвания от водопроводната мрежа на населеното място по показатели коли форми, Ешерихия коли, ентерококи, общ брой микроорганизми и сулфитредуциращи клостридии, съгласно изискванията на Наредба № 9 за качеството на водата, предназначена за питейно-битови цели. От извършените изследвания 21 анализа са нестандартни или 0,7 %. През 2016 г. са извършени 3348 изследвания, от които 23 са нестандартни или 0,7 %.

От проведените анализи са установени следните проблеми в качеството на питейните води:

- Несъответствия по микробиологичните показатели

Най-честите отклонения са в по-малки населени места, със стара и амортизирана водопроводна мрежа, липса на пречиствателни съоръжения за механично пречистване на водата при повърхностни водоизточници, амортизирано оборудване, извършване на ремонтни дейности по водопроводната мрежа както и несвършена технологична схема на водоснабдяването. При вземане на повторна проба не са констатирани несъответствия.

- Отклонения по показател „нитрати”

Основни причини са неправилно използване на азотни минерални торове в разрез с добрите земеделски практики, неспазване на изискванията по отношение събирането, съхраняването и обезвреждането на торовия отпадък в животновъдството, липса на канализация и съоръжения за пречистване на фекално-битовите води в по-малките населени места. Проблемът е трудно решим, тъй като нитратите са трайно присъстващо неорганично съединение във водата и няма разработени достъпни и масово приложими в практиката методи за отстраняването им от големи количества вода.

Възможностите за решаване на проблема са свързани преди всичко с изграждане на нови водоизточници или смесване на водите от проблемните водоизточници с води с добро качество, с цел разреждане на нитратите до допустимата стойност, чрез изграждане на връзки с други зони на водоснабдяване. Утвърждаване на санитарно-охранителни зони около водоизточниците и спазване на режимите в тях.

По **радиологични показатели**: през 2016 г. са изследвани 27 бр. проби по радиологични показатели, от които 2 проби не отговарят по показател „Обща алфа активност“ и 2 проби не отговарят по показатели „Обща алфа активност“ и „Обща бета активност“. Съгласно предписание до ВиК ЕООД – Стара Загора взетите последващи изследвания на допълнителни естествени радионуклиди показват, че 2 проби съответстват на нормативната база и 2 проби не отговарят по показател „Обща алфа активност“ но индикативната доза е в норма.

През 2017 г. са изследвани 30 бр. проби по радиологични показатели, от които 6 проби не отговарят по показател „Обща алфа активност“. Съгласно предписание до ВиК ЕООД – Стара Загора взетите последващи изследвания на допълнителни естествени радионуклиди показват, че 2 проби съответстват на нормативната база, 1 проба не отговаря по показател „Обща алфа активност“ но индикативната доза е в норма а за останалите 3 проби се извършват контролни изследвания по допълнителни естествени радионуклиди.

Мониторинг питейни води ВиК ЕООД – Стара Загора

Постоянен мониторинг

През 2016 г. по показателите на постоянния мониторинг са проведени изпитвания на 1093 проби, от които 1016 съответстват на нормативните изисквания. От общия брой проби, нестандартни са 77 или 7,0 %.

Периодичен мониторинг

През 2016 г. по показателите на периодичния мониторинг са проведени изпитвания на 316 проби, от които 254 съответстват на нормативните изисквания. От общия брой проби, нестандартни са 62 или 19,6 %.

По **физико-химични показатели** през 2016 г. са изследвани общо 1349 проби, от които 81 са нестандартни или 6,0 %.

По **микробиологични показатели** през 2016 г. са изследвани 1313 проби, от които 17 са нестандартни или 1,3 %.

През 2017 г. са изследвани общ брой проби 1427, от които 1135 съответстват на нормативните изисквания. От общия брой проби, нестандартни са 292 или 20,5 %.

По **радиологични показатели**: през 2016 г. са изследвани 20 бр. проби по радиологични показатели. Всички проби съответстват на нормативните изисквания.

За 2016 г. и 2017 г. няма зони с неизпълнен мониторинг.

При отклонения в качеството на питейната вода:

- В зоните с установени отклонения по микробиологичните показатели се прави промивка и дезинфекция на водоснабдителната мрежа, като след дезинфекцията отново се взимат проби от питейната вода, за да се докаже, че след предприетите действия вече няма отклонения по микробиологичните показатели.
- Показателите, които са с трайни несъответствия са основно нитрати. Предприетите мерки от страна на ВиК ЕООД – Стара Загора са свързани с разреждане на водните количества от водоизточниците с трайни несъответствия с водни количества от водоизточниците без несъответствия.